

Ævisafn I

Desember 2023

Fyrir hverja

Ævisafn I er fyrir þá sem eru að ávaxta lífeyrissparnað til langs tíma og þola sveiflur í ávöxtun.

■ Skuldaraáhætta (tapsáhætta)*
■ Markaðsáhætta (sveiflur í ávöxtun)*
* Nánar, sjá baksíðu.

Upplýsingar

Stofndagur:	30.06.1998
Fjöldi sjóðfélaga:	32.418
Heildarstærð m.kr:	48.366

Frá ávöxtun safnsins dregst hlutdeild í rekstrarkostnaði lífeyrissjóðsins. Áætlaður rekstrarkostnaður Almenna lífeyrissjóðsins er um 0,3% af meðaleignum.

Kennitölur og tölfraði

Meðaltími skuldabréfa:	7,5 ár
Staðalfrávik ávöxtunar:	8,6%
5% VaR(mán. tímabil):	-3,3%
Sharpe hlutfall:	0,6

Útreikningar miðast við mánaðarleg gildi sl. 5 ár.
Nánar um kennitölur og tölfraði, sjá baksíðu.

Fjárfestingarstefna

Eignasamsetning skal vera í samræmi við heimildir í VII. kafla laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 með síðari breytingum.

	Stefna	Lágmark	Hámark
Skuldabréf og innlán	30%	20%	50%
Innlán	1%	0%	11%
Skuldabréf			
Innlend	25,5%	2%	50%
Erlend	3,5%	0%	7%
Hlutabréf	70%	50%	80%
Innlend	15%	5%	23%
Erlend	55%	35%	75%
Meðaltími	8 ár	6 ár	11 ár

Nánari upplýsingar

Almenni lífeyrissjóðurinn
Borgartúni 25, 105 Reykjavík
Sími 510-2500
Fax 510-2550
almenni@almenni.is
www.almenni.is

Um safnið

Almenni lífeyrissjóðurinn býður sjóðfélögum að ávaxta lífeyrissparnað sinn í dreifðu eignasafni sem fjárfestir í innlendum og erlendum verðbréfum.

Ævisafn I hentar þeim sem eru að ávaxta lífeyrissparnað sinn til langs tíma og er hugsað fyrir sjóðfélaga á aldrinum 16-44 ára. Ávöxtunartími inneignar í þessu safni er að jafnaði 15-20 ár. Markmið safnsins er langtímahækkun eigna með því að fjárfesta um 70% af eignum í hlutabréfum. Erlend hlutabréf safnsins eru að miklu leyti í skráðum hlutabréfasjóðum sem hver um sig fjárfestir í fjölda fyrirtækja í mismunandi atvinnugreinum og í mismunandi löndum, afkoma einstakra fyrirtækja vegur því lítið í heildarávöxtun safnsins. Til að dreifa áhættu enn frekar er stefnt að því að stór hluti erlendra hlutabréfasjóða sé markaðstengdir sjóðir.

Orðsending sjóðstjóra

Ævisafn I hækkaði um 4,6% í nóvember og hefur hækkaði um 7,5% frá áramótum. Hækkun á erlendum og innlendum hlutabréfamarkaði og hækkun á innlendum skuldabréfamarkaði skýrir að stærstum hluta gengisþróun safnsins í mánuðinum. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra skuldabréfa lækkaði í nóvember, sem þýðir hækkun á verði skuldabréfa. Heimsvísitala hlutabréfa í USD (MSCI World) hækkaði um 9,4% í nóvember og hefur hækkað um 18% frá áramótum í USD. Heimsvísitala hlutabréfa hefur hækkað um 14,5% í íslenskum krónum frá áramótum þar sem krónan hefur styrkst gagnvart USD á árinu. Heimsvísitala hlutabréfa hækkaði um 8,6% í íslenskum krónum í nóvember. Hlutfall erlendra eigna í safninu er 59,3%.

Heildarvísitala aðallista hækkaði um 4,9% í nóvember en hefur lækkað um 10,2% frá áramótum. Ávöxtunarkrafa langra verðtryggðra skuldabréfa lækkaði í nóvember sem þýðir gengishagnað fyrir löng verðtryggð skuldabréf. Verðtryggð vísitala Kauphallarinnar með 10 ára meðaltíma hækkaði um 2,9% í nóvember og hefur hækkaði um 2,2% frá áramótum.

Eignasamsetning

Stærstu eignaflokkar	Eign
Erlend verðbréf	55,9%
Innlend skuldabréf	24,5%
Innlend hlutabréf	15,0%
Erlend skuldabréf og gjaldeyris	3,4%
Innlán í íslenskum krónum	1,3%
Hlutabréf	100,0%

Ávöxtun, %

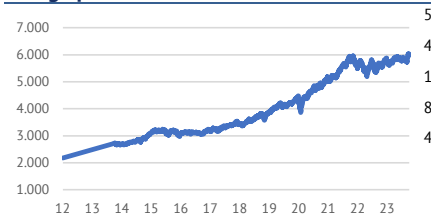
	Nafnávöxtun	Raunávöxtun
Frá áramótum	7,5%	-0,1%
SL 1 ár	6,9%	-1,0%
SL 3 ár	6,8%	-0,4%
SL 5 ár	9,5%	3,7%
SL 10 ár	8,2%	4,2%
Frá stofnun	7,3%	2,4%

Ávöxtun er á ársgrundvelli fyrir tímabil lengra en 1 ár

10 Stærstu útgefendur

Skuldabréf	Vægi	Hlutabréf	Vægi
Sjóðfélagalán	7,7%	Apple Inc	2,2%
Ísland - Ríkisábyrgð	6,6%	Microsoft Corp	2,0%
Reykjavíkurborg	1,8%	Marel hf.	1,6%
Reiðir fasteignafélag hf.	0,9%	Alphabet Inc-A	1,4%
Landsbankinn hf.	0,9%	Eik fasteignafélag hf.	1,1%
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	0,9%	Amazon.Com Inc	1,1%
Íslandsbanki hf.	0,8%	Arion banki hf.	1,0%
Eik fasteignafélag hf.	0,8%	HSV eignarhaldsfélag sthf.	1,0%
Arion banki hf.	0,8%	Nvidia Corp	1,0%
Reginn hf.	0,7%	Festi hf.	0,9%
Fjöldi útgefenda u.þ.b.	39	Fjöldi fyrirtækja:	~um 4800

Gengisþróun sl. 10 ár

Gengisþróun sl. 1 ár

Almennar upplýsingar

Almenni lífeyrissjóðurinn er lífeyrissjóður sem hentar þeim sem geta valið lífeyrissjóð og vilja greiða viðbótariðgjöld til að auka ráðstöfunar-tekjur sínar á eftirlaunaárunum. Aðild að sjóðnum er öllum opin en jafnframt er sjóðurinn starfs-greinasjóður arkitekta, leiðsögumanna, lækna, tónlistarmanna og tæknifræðinga.

Í Almenna lífeyrissjóðnum geta sjóðfélagar greitt bæði í séreignarsjóð og samtryggingarsjóð. Í séreignarsjóði eru iðgjöld færð á sérreikning sjóðfélaga en með greiðslum í samtryggingarsjóð ávinna sjóðfélagar sér rétt á lífeyrisgreiðslum til æviloka og örorku-, maka- og barnalífeyri.

Séreignarsjóður

Ævisafn I er hluti af séreignarsjóði Almenna lífeyrissjóðsins. Í séreignarsjóði eru iðgjöld sjóðfélaga færð á sérreikning hans auk vaxta og verðbóta. Iðgjöld hvers sjóðfélaga eru séreign hans en eru ávöxtuð með iðgjöldum annarra sjóðfélaga. Inneign í séreignarsjóði erfist við fráfall sjóðfélaga og er greidd út samkvæmt erfðareglum. Hefja má töku lífeyris úr séreignarsjóðum við 60 ára aldur. Ef sjóðfélagi verður öryrki er hægt að taka inneignina út á 7 árum m.v. 100% örorku.

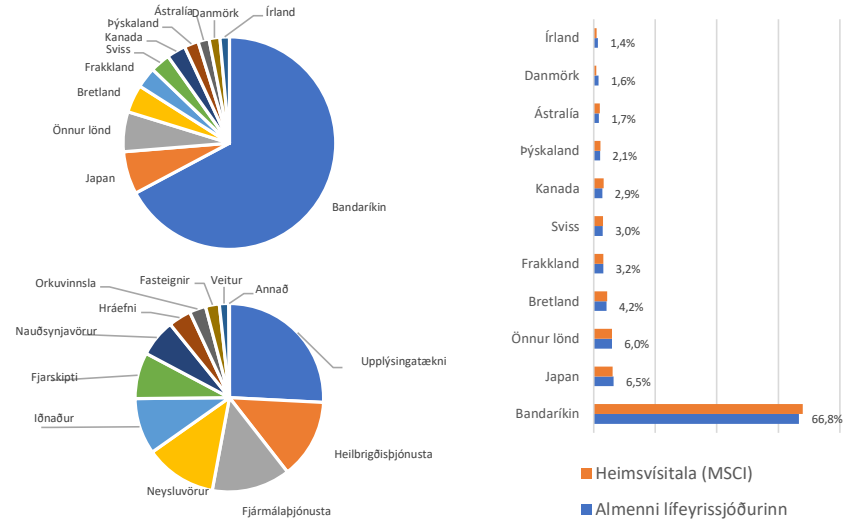
Séreignarsjóður í stuttu máli.

- Inneign er laus til útborgunar frá 60 ára aldri.
- Inneign í séreignarsjóði erfist.
- Tekjuskattur er greiddur af lífeyrisgreiðslum.
- Hægt er að nýta persónuafslátt við útgreiðslu.
- Fjármagnstekjuskattur greiðist ekki af vaxtatekjum í lífeyrissjóði.

Fyrirvari um eignamat

Lífeyrissjóðurinn metur eignir safnsins með hliðsjón af fyrirliggjandi upplýsingum um markaðsverð. Markaðsverð verðbréfa ræðst af markaðsaðstæðum hverju sinni og getur breyst með stuttum fyrirvara. Fjárhagslegur styrkleiki útgefenda verðbréfa getur einnig breyst og haft áhrif á eignamat. Nánari upplýsingar um eignamat eru í ársskýrslu sjóðsins.

Landa- og atvinnugreinaskipting erlendra eigna

Kennitölur og tölfræði

Flökt/Staðalfrávik (e. Standard Deviation)

Flöktið mælir sveiflur frá meðalávöxtun. Lágt staðalfrávik gefur til kynna að útkoman sé yfirleitt nálægt meðaltali en hátt staðalfrávik segir að mikill breytileiki geti verið á útkomu eða miklar sveiflur á ávöxtun.

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}$$

X_i - Ávöxtun safnsins
 \bar{X} - Meðalávöxtun safnsins
 N - Fjöldi mælinga

VaR/Fé í húfi (e. Value at Risk)

Með VaR / fé í húfi er átt við hve mikið er talið að virði eignasafns geti rýrnað á tilteknu tímabili undir eðlilegum kringumstæðum. 5% VaR þýðir að á einum mánuði á ákveðnu tímabili þá eru 5% líkur að safn muni falla í verði um x% eða meira. Hægt er því að margfalda inneignina sína í safninu við hlutfallstöluna sem birt er við VaR á upplýsingablaðinu til að vita krónu upphæð sem er áhættuvirði.

Til dæmis, ef eignasafn verðbréfa hefur einn mánuð 5%-VaR x% eru 5% líkur á því að safnið muni falla í verði um x% eða meira á einum mánuði. Þetta er jafngilt að segja að það er hugsanlegt tap upp á x% eða meira á þessari eign á einum mánuði af tuttugu.

Sharpe-hlutfall

Sharpe hlutfallið er mælikvarði á ávöxtun að teknu tilliti til áhættu (staðalfrávik ávöxtunar safnsins). Í samanburði milli ávöxtunarleiða gefur hærra Sharpe hlutfall til kynna að meiri líkur séu á því að ávöxtun safns verði umfram ávöxtun áhættulausrar eignar að teknu tilliti til áhættu safnsins. Jákvætt Sharpe hlutfall gefur til kynna að viðkomandi safn hafi gefið ávöxtun umfram áhættulausa eign að teknu tilliti til áhættu í safninu. Aftur á móti er neikvætt Sharpe hlutfall gagnlegt í samanburði milli ávöxtunarleiða og því lægri neikvæða tölu sem safn hefur er það líklegra til að gefa ávöxtun umfram áhættulausa eign að teknu tilliti til undirliggjandi áhættu.

$$Sharpe = \frac{R - R_f}{\sigma}$$

R - Ávöxtun safnsins
 R_f - Áhættulausir vextir
 σ - Staðalfrávik safnsins

Um skuldara- og markaðsáhættu

Skuldaraáhætta

Skuldaraáhætta er sú áhætta að fjárfesting tapist vegna gjaldþrots útgefanda verðbréfs eða þess sem á að inna af hendi greiðslu. Skuldaraáhætta er mismikil meðal útgefenda. Skuldaraáhætta er talin lítil ef skuldabréf er með ríkisábyrgð. Skuldaraáhætta er meiri ef um skuldabréf fyrirtækja er að ræða. Skuldaraáhætta minnkar með auknum fjölda útgefenda í söfnum.

Markaðsáhætta

Megin markaðsáhætta er tengist skuldabréfum eru breytingar á vaxtastigi á viðkomandi markaði. Breytingar á verði skuldabréfa til langs tíma eru meiri en skuldabréfa til stutts tíma við sömu breytingu á ávöxtunarkröfu. Löng skuldabréf og skuldabréfasjóðir með langan meðallíftíma sveiflast því meira í verði og fela því í sér meiri markaðsáhættu en skuldabréf eða skuldabréfasjóðir með stuttan meðallíftíma. Markaðsáhættu skuldabréfasjóða er hægt að mæla með meðallíftíma þeirra sem er núvirði á veginu meðaltali gjalddaga í greiðslufæði allra skuldabréfa sjóðsins. Markaðsáhætta minnkar með sparnaðartíma því þá minnka áhrif einstakra sveiflna og jafnast út með tímabilum hárrar og lágrar ávöxtunar.